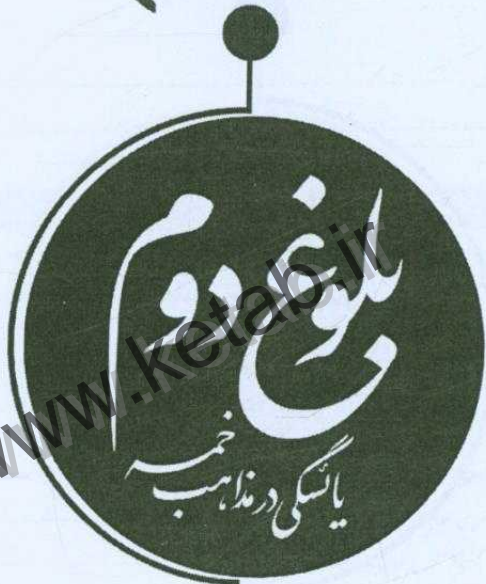

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

زہرا فیروز آبادی

سرشناسه: فیروزآبادی، زهرا، 1360 -
عنوان و نام پبلیکاتور: بلوغ دوم: یائسگی در مذاهب خمسه / زهرا فیروزآبادی.
مشخصات نشر: قم: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، مرکز نشر هاجر، 1402.
مشخصات ظاهری: 192 ص. 14/5 × 21/5 س. م.
شابک: 1-432-378-600-978
وضعیت فهرست نویسی: فیبا / مسلسل: 1792
یادداشت: کتابنامه: ص 179 [191]
عنوان دیگر: یائسگی در مذاهب خمسه.
موضوع: یائسگی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
Menopause -- Religious aspects -- Islam
شناسه افزوده: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، مرکز نشر هاجر
شناسه افزوده: Center Publications hajar, Centre management Hozeh Elmiyeh sisters
زده بندی کنگره: BP189
زده بندی دیوبند: 297/36
شماره کتابشناسی ملی: 9363737
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

بلوغ دوم

یائسگی در مذاهب خمسه

ناشر: مرکز نشر هاجر
(ناشر تخصصی زن و خانواده)

آدرس: قم: زهرا فیروزآبادی

توبه چاپ: ۱۴۰۳

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ دیجیتال میسر

تعداد صفحه: ۱۹۲ / رقعی

شابک: ۱-۴۳۲-۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

قیمت محصولات در Hajarpub.ir

۱۱۴ تومان

قم - بلوار معلم - مجتمع ناشران - واحد ۱۱۴

تلفن: ۰۲۵-۳۱۰۱۵ / پیامک: ۱۰۰۰۳۱۰۱۵

hajarpub.ir info@hajarpub.ir

مرکز نشر هاجر
ناشر تخصصی زن و خانواده

فهرست مطالب

◊ سخن ناشر ----- ۹

◊ مقدمه ----- ۱۱

◊ فصل اول / کلیات ۱۳

◊ گفتار اول: مفاهیم ۱۵

• ۱. یانسگی ۱۵

◊ الف) معنای لغوی یانسگی ۱۵

◊ ب) معنای اصطلاحی یانسگی ۱۷

• ۲. مترادفات یانسگی ۲۰

◊ الف) عَجُوز ----- ۲۰

- معنای لغوی عجوز ----- ۲۰

- معنای اصطلاحی عجوز ----- ۲۱

◊ ب) کبر ----- ۲۲

◊ ج) قاعد ----- ۲۳

- معنای لغوی قاعد ----- ۲۳

- معنای اصطلاحی قاعد ----- ۲۳

◊ د) طعن فی السن (پا به سن گذاشتن) ----- ۲۴

• ۳. معنای حیض ----- ۲۵

◊ الف) معنای لغوی حیض ----- ۲۵

◊ ب) معنای اصطلاحی حیض ----- ۲۵

- گفتار دوم: یانستگی از منظر علم پزشکی ----- ۲۶
۱. تعریف یانستگی از دیدگاه علم پزشکی ----- ۲۷
۲. علت یانستگی در علم پزشکی ----- ۲۹
۳. شرایط ثبوت یانستگی ----- ۳۰
۴. علانم یانستگی ----- ۳۱
- الف) علانم فیزیولوژیک ----- ۳۱
- ب) تغییرات روانشناختی ----- ۳۴
۵. سن یانستگی ----- ۳۵
۶. عوامل تأثیرگذار در سن یانستگی ----- ۳۸

فصل دوم / ملاک های مشترک در مذاهب خمسه ۴۳

- گفتار اول: ملاک سن در مذاهب خمسه ----- ۴۵
۱. ملاک سن در مذهب شیعه ----- ۴۶
- الف) بیان اقوال فقهای شیعه ----- ۴۶
- گروه اول: سن پنجاه سالگی ----- ۴۶
- گروه دوم: سن ۶۰ سالگی ----- ۴۸
- ب) بیان ادله فقهای شیعه ----- ۴۹
- دلیل اول: آیات ----- ۴۹
- الف- آیه ۴ سوره طلاق ----- ۴۹
- ب- آیه ۶۰ سوره نور ----- ۵۱
- دلیل دوم: روایات ----- ۵۱
- دسته اول: بررسی روایی قائلین به ۵۰ سال ----- ۵۲
- دسته دوم: بررسی روایی قائلین به ۶۰ سال ----- ۵۴
- ج) نقد ادله فقهای شیعه ----- ۵۶
- احتمالات متعدد پیرامون دو روایت ابن حجاج ----- ۵۶
- جمع بندی روایات ----- ۶۳
- ۲- ملاک سن در مذاهب اهل سنت ----- ۷۱
- الف) بیان اقوال فقهای مذاهب اربعه اهل سنت ----- ۷۱

- ۷۱ - یک- ملاک سن در مذهب حنبلیه -----
- ۷۲ - دو- ملاک سن در مذهب حنفیه -----
- ۷۳ - سه- ملاک سن در مذهب شافعیه -----
- ۷۴ - چهار- ملاک سن در مذهب مالکیه -----
- ۷۵ - ب) بیان ادله فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----
- ۷۶ - بررسی روایات عایشه -----
- ۷۷ - ج) نقد ادله فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----
- ۸۰ - مستندات -----
- ۸۱ - گفتار دوم: ملاک قبیله و طایفه در مذاهب خمسّه -----
- ۸۱ - الف) بیان اقوال فقهای شیعه -----
- ۸۱ - حکم زنان قریشی -----
- ۸۳ - مصداق زنان قریشی -----
- ۸۸ - حکم زنان نبطی -----
- ۸۹ - مصداق زنان نبطی -----
- ۹۰ - ب) بیان ادله فقهای شیعه -----
- ۹۳ - ج) نقد ادله فقهای شیعه -----
- ۱۰۴ - ۲. ملاک قبیله و طایفه در مذاهب اهل سنت -----
- ۱۰۴ - الف) بیان اقوال فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----
- ۱۰۴ - یک- مذهب حنبلیه -----
- ۱۰۶ - دو- مذهب حنفیه -----
- ۱۰۶ - سه- مذهب شافعیه -----
- ۱۰۷ - چهار- مذهب مالکی -----
- ۱۰۷ - ب) بیان ادله فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----
- ۱۰۸ - ج) نقد ادله فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----

◆ فصل سوم / ملاک های غیرمشترک در مذاهب خمسّه ۱۱۱

- ۱۱۳ - گفتار اول: ملاک تغییر صفات حیض یا قطع حیض -----
- ۱۱۴ - ۱. ملاک تغییر صفات حیض یا قطع حیض در مذهب شیعه -----

- ۱۱۴ - الف) بیان اقوال فقهای شیعه -----
- ۱۲۱ - ب) بیان ادله فقهای شیعه -----
- ۱۲۱ - دلیل اول: دلیل لغوی -----
- ۱۲۱ - دلیل دوم: قرآن -----
- ۱۲۲ - دلیل سوم: روایات دسته اول -----
- ۱۲۵ - روایات دسته دوم -----
- ۱۲۷ - روایات دسته سوم -----
- ۱۲۸ - دلیل چهارم: قاعده امکان -----
- ۱۳۰ - دلیل پنجم: استصحاب -----
- ۱۳۱ - دلیل ششم: قاعده برائت -----
- ۱۳۱ - دلیل هفتم: قاعده احتیاط -----
- ۱۳۲ - ج) نقد ادله فقهای شیعه -----
- ۱۳۳ - اشکال اول: عدم وجود نص بر چنین قیدی -----
- ۱۳۴ - اشکال دوم: عدم حیضیت با وجود تغییر عادت -----
- ۱۴۰ • ۲. ملاک تغییر حکم حیض یا قطع حیض در مذاهب اهل سنت -----
- ۱۴۰ - الف) بیان اقوال فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----
- ۱۴۱ - یک- مذهب حنبلی -----
- ۱۴۲ - دو- مذهب شافعی -----
- ۱۴۳ - سه- مذهب حنفی -----
- ۱۴۵ - چهار- مالکی -----
- ۱۴۵ - ب) بیان ادله فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----
- ۱۴۶ - ج) نقد ادله فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----
- ۱۴۷ - گفتار دوم: ملاک غالب زنان در مذاهب خمسّه -----
- ۱۴۷ • ۱. ملاک غالب زنان در مذهب شیعه -----
- ۱۴۷ - الف) بیان اقوال فقهای شیعه -----
- ۱۴۹ - ب) بیان ادله فقهای شیعه -----
- ۱۵۲ - ج) نقد ادله فقهای شیعه -----
- ۱۵۴ • ۲. ملاک غالب زنان در مذاهب اهل سنت -----

- ۱۵۴ - الف) بیان اقوال فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----
- ۱۵۴ - یک- شافعی -----
- ۱۵۶ - دو- حنفی -----
- ۱۵۷ - سه- مالکی -----
- ۱۵۷ - ب) بیان ادله فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----
- ۱۵۸ - ج) نقد ادله فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----
- ۱۵۸ - گفتار سوم: ملاک زمان و مکان جغرافیایی در مذاهب خمسہ -----
- ۱۵۹ - ۱. ملاک زمان و مکان جغرافیایی در مذهب شیعه -----
- ۱۵۹ - الف) بیان اقوال فقهای شیعه -----
- ۱۶۲ - ب) بیان ادله فقهای شیعه -----
- ۱۶۳ - ج) نقد ادله فقهای شیعه -----
- ۱۶۵ - جمع بندی -----
- ۱۶۶ - ۲. ملاک موقعیت جغرافیایی در مذاهب اهل سنت -----
- ۱۶۶ - الف) بیان اقوال فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----
- ۱۶۶ - یک- شافعی -----
- ۱۶۶ - دو- مالکی -----
- ۱۶۷ - سه- حنفی -----
- ۱۶۷ - چهار- حنبلی -----
- ۱۶۸ - ب) بیان ادله فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----
- ۱۶۹ - ج) نقد ادله فقهای مذاهب اربعه اهل سنت -----

◇ جمع بندی و نتایج ۱۷۱

◇ کتاب نامه ۱۷۹

- ۱۷۹ - منابع فارسی -----
- ۱۸۰ - منابع عربی -----
- ۱۸۹ - مقالات -----
- ۱۹۰ - پایان نامه -----

در ستایش قلم، همین بس که سوره‌ای از قرآن کریم به این نام است و مطلع آن با سوگندی از پروردگار عالمیان در ارجمندی قلم آغاز می‌شود که: **إِن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ**؛ پیامبر اکرم ﷺ در تمجید کتابت می‌فرمایند:

«الْمُؤْمِنُ إِذَا مَاتَ وَتَرَكَ وَرَقَةً وَاحِدَةً عَلِمَ بِهَا عِلْمُ تَكُونُ بِكَ الْوَرَقَةُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سِتْرًا فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّارِ وَأَعْطَاهُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى بِكُلِّ حَرْفٍ مَكْتُوبٍ عَلَيْهَا مَدِينَةً أَوْسَعَ مِنَ الدُّنْيَا سَبْعَ مَرَّاتٍ»؛ اگر مؤمن از دنیا برود و یک ورقه از خودش باقی بگذارد که بر آن علمی نوشته شده باشد، روز قیامت این ورقه حائل و ساتر و حاجب است بین او و بین آتش، نه تنها مانع از آتش است؛ بلکه خداوند تبارک و تعالی در عوض هر حرفی که بر آن ورقه نوشته است شهری وسیع‌تر از دنیا به اندازه هفت برابر به او اعطا می‌فرماید. (امالی، شیخ صدوق، ج ۱، ص ۳۷)

آری، قلم معجزه‌ی مانای اندیشه‌هاست؛ قلم ناب، پاسدارِ صدق و راستی و عدالت است و قلم ناباب اگر در دست نامهربانان الهلان بیافتد، می‌تواند عامل انحطاط و کژ روی‌ها باشد. قلم پاک مقدس و ماندگار است. مرکز نشرهاجر یکی از اهداف خویش را حمایت از نشر آثار نویسندگان متعهد، می‌داند. این ناشر، آرمان بلند خود را در تولید آثار فخیم و با حمایت از نویسندگان پرتلاش، قابل تحقق می‌داند و امید است، در پرتو قوت علمی و سلاست قلمی نویسندگان جوان در استمرار خط کتابت و دفاع از اندیشه‌های متعالی و آموزه‌های نورانی و انسان‌ساز مکتب قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام خدمتی ارزشمند به جامعه علمی فرهنگی ارایه نماید.

در همین راستا حمایت از نشر موضوعات زن و خانواده به عنوان محور اصلی فعالیت مرکز نشرهاجر قرار دارد تا در این حیطة، نویسندگان با عزمی جدی، نیتی خالصانه، مطالعه‌ای فراگیر، دانشی درخور و تجربه آموزی از نگاره‌های مؤلفان نام آشنا؛ طرحی نو درافکنند و همسو با نیازهای جامعه‌ی هدف با اولویت مذکور، مبادرت به خلق اثر نمایند.

♦ مرکز نشرهاجر / ناشر تخصصی زن و خانواده

خدای متعال با توجه به نوع آفرینش انسان‌ها، احکامی را از طریق پیامبران و سنت معصومین علیهم‌السلام تشریح کرده‌است که بعضی از این احکام مشترک بین زنان و مردان و برخی دیگر اختصاصی است. از موارد اختصاصی احکام زنان، احکام یائسگی است.

از گذشته تا کنون درباره ملاک یائسگی نظرات مختلفی توسط فقهای شیعه و اهل سنت مطرح شده‌است. اگرچه ملاک سن قائلان بیشتری را به خود اختصاص داده‌است ولی در مورد سن آن اختلاف نظرات متعددی وجود دارد.

اما نکته مهم این است که علاوه بر ملاک سن، ملاک‌های دیگری نیز وجود دارد که گاهی توسط برخی از فقها مورد اشاره قرار گرفته‌است ولی نتوانسته در قالب فتوای مراجع تقلید، نمود یابد.

در این کتاب سعی می‌شود در فصل اول به بیان کلیاتی مربوط به واژه یائسگی و بررسی پزشکی این پدیده اشاره گردد سپس در فصل دوم به ملاک‌های مشترک بین فقهای مذاهب خمسسه مثل ملاک سن و قبيله پرداخته شود و در فصل سوم سه ملاک «قطع حیض»، «غالب زنان» و «موقعیت جغرافیایی» به عنوان ملاک‌های غیر مشترک در بین مذاهب خمسسه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در پایان لازم است از زحمات سرکار خانم دکتر زهرا راستی، استاد
حوزه و عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق علیه السلام که در مسیر
نگارش این اثر زحمات فراوانی کشیدند، تشکر و قدردانی نمایم.

◊ زهرا فیروز آبادی

www.ketab.ir